

РЕЦЕНЗІЇ

Анатолій Селіванов

доктор юридичних наук, професор,
дійсний член (академік) НАПрН України,
лауреат Державної премії України
в галузі науки і техніки

КОЛЕКТИВНА ПРАЦЯ ДОСЯГЛА МЕТИ
АВТОРСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ*

Особливий напрям учених-юристів у науці адміністративного права Ужгородського національного університету – найбільш вагомий внесок за останні роки. У нових історичних умовах викладацький колектив юридичного факультету, за редакцією австрійського професора Б. Візера (Грац, Австрія), відродили складний напрям особливої частини адміністративного права України¹. Назва особливої адміністративного права з'явилася не випадково, і розроблений проект авторського колективу фактично відтворив державне управління у галузях належної компетенції як наукову і компетенційну частину, яка стала новим підручником у навчанні студентів. Важливіше за все – практична філософія, в якій людина знаходить новий шлях до права і, натомість, – мету, до якої вона прагне і намагається втілити ідеї в суспільний лад. Великий філософ І. Кант у своїх роздумах відчув, що “життя не може бути позбавлене людського мислення”. Звідси він знайшов метод “позитивної політики” і звідси ж виникла теорія практичної мотивації, яка привела авторський колектив юридичного факультету Ужгородського національного університету до нового підручника. Інакше кажучи, у колективній праці авторам вдалося уникнути схоластичних роздумів про предмет та об'єкт для кожної галузі чи підгалузі права, які висвітлюються у підручнику, визначаються особливим розумінням адміністративного права. Ця колективна праця готувалася за основним призначенням “для нас”, коли теорія і практика становили єдину основу у сфері державного мислення. Адже цілком логічно проявляє свої знання сама наука, як слушно відзначав світлої пам'яті професор В. Авер'янов: “Ми намагаємося досягти вивчати державне управління як предмет матеріального світу та його юридичну природу і в цьому наша мета – навчати студентів особливим властивостям кожної галузі права”. Можна підтвердити і додати, що це досягається при єдиному керівництві науковою творчістю. Закономірним наслідком такого підходу виглядає кожний розділ підготовленого

* Рецензія на підручник “Особливе адміністративне право” за ред. Бернда Візера, Ярослава Лазура, Тетяни Карабін, Олександра Білаша.

¹ *Особливе адміністративне право: підручник* (за ред. Бернда Візера, Ярослава Лазура, Тетяни Карабін, Олександра Білаша, Гельветика 2022).

підручника, коли руйнуються стереотипи влади і правовідносин у державному управлінні галузями, оскільки думка кожного вченого створює єдину палітру історичного етапу державності.

Автори демонструють той факт, що державне управління у своїй основі (структурна модель предмета (структура і метод)) дозволяє отримати конкретні, реально існуючі результати, які слід шукати у закономірностях механізмів соціально-політичних відносин, що має місце у реаліях державного управління, що притаманно галузям права. Формується воно переважно від Уряду України, а пояснення причин у змістовних формах учені адміністративного права по-новому використовують і вкладають у написання підручника. Таким чином, вдало подається для розуміння студентам моделі структурних перебудов, які виходять від найвищого в системі органів виконавчої влади – Кабінету Міністрів України. Завдяки активній ролі Уряду, цей процес історично обумовлений (народження моделей, розвитку і функціонування) у правосвідомості студентів і викладачів, як практична функція держави і права на шляху до прогресу. Прикладом тому слугують розділи, в яких автори дають уявлення про функціонування механізму державного управління, який успішно функціонує у німецькій та австрійській державах, як розгалужених системах, де існують нові підгалузі адміністративного права: регуляторне право, право захисту персональних даних, право публічних закупівель, право просторового планування, освітнє право та інші інститути державності.

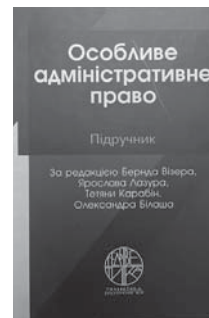
Таким чином, слід надати загальний висновок, що підручник, підготовлений авторським колективом Ужгородського національного університету, і де наводяться існуюча реальність та імперативи майбутньої державності, слід розцінювати як внесок у науково-педагогічну композицію права у політиці.

Особливе адміністративне право: підручник / за ред. Бернда Візера, Ярослава Лазура, Тетяни Карабін, Олександра Білаша. Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2022. 464 с.

У першому в Україні підручнику з Особливого адміністративного права відповідно до розробленої авторами системи викладено вибрані підгалузі та інститути зазначеного права. Представлення включених структурних частин здійснюється через їх предмет та цілі регулювання, а також правові засоби, що використовуються законодавцем у кожній конкретній сфері.

Підручник не містить вичерпний виклад усіх підгалузей та інститутів Особливого адміністративного права, однак спрямований на висвітлення у їх динаміці формування та розвитку в системі права. Він є новаторською спробою перенести сучасні напрацювання адміністративно-правової науки у навчальний процес та спонукати до вивчення адміністративного права під новим кутом зору.

Призначений для студентів, аспірантів, викладачів, науковців, юристів-практиків та всіх, хто цікавиться сучасним адміністративним правом України.

ПРАВО УКРАЇНИ • 2023 • № 3 • 146-147